

Tillæg B. Nr. 27—31, Sp. 763—64, jfr. sammesteds Nr. 34 b.—38, Sp. 725—54, samt Krigsministerens Underændringsforslag under Nr. 2 og 3 til Forslagene under Nr. 28 og 31, see Tidenden Sp. 5059—60).

Formanden: Afstemningsordenen vil være den, hvori Forslagene ere opførte, saaledes at Underændringsforslagene, der ere stillede af Krigsministeren, ville blive afstemte umiddelbart forud for de Ændringsforslag, hvortil de høre. Forhandlingen er saaledes aabnet. Den ærede Ordfører har Ordet.

Ordføreren (Fenger): I Betænkningen vil findes aftrykt en Skrivelse fra Krigsministeren, hvorved Thinget anmodes om at bevilge en Sum til Kjøbenhavns Befæstning mod Søfiden, og sammesteds er anført baade, af hvilke Grunde denne Bevilling ikke er opført i det oprindelige Finantslovsforslag og tillige, af hvilke Grunde Krigsministeren nu maa ønske denne Bevilling. Udvalgets Fleertal har været af den Anskuelse, at det vilde være rigtigt at gaae ind paa Krigsministerens Forslag, navnlig af Hensyn til, at de Arbeider, som nu der ere igang, og hvormed Hovedassuttet af den hele Befæstning kan ventes at være fuldbendt, nødvendigt kræver et Beløb som det foreslaaede. Det vilde, efter Fleertallets Anskuelse, være urigtigt, om man nu vilde standse disse Arbeider, hvorved et af de vigtigste Punkter derude vilde komme til at henligge i længere Tid, og det tiltræder derfor den af Krigsministeren stillede Begjæring. — De to næste Forslag angaae Poster, som ifjor bleve meget vidtløftigt diskuterede i Rigsrådets Folkething. Det vil erindres, at der da førtes en Debat om, hvorvidt de to heromhandlede Fabrikker skulde vedblive at drives for Statens Regning, men Resultatet blev, at Folkethinget ifjor med en aldeles afgjort Majoritet vedtog dette, medens det dog samtibidigt hermed med Styrke blev fremhævet og af den daværende Krigsminister indrømmet, at Forholdet ikke kunde vedblive under de hidtilværende Former, hvorefter der ikke var givet nogen Bevilling til disse to Fabrikkers Drift. Man har nu gjort et Forsøg paa at raade Bod herpaa, idet man foreslaaer Thinget

i Finantsloven at indvotere Indtægter og Udgifter ved disse to Fabrikker, og der er i Betænkningen meddeelt en detailleret Opgjørelse af disse forskellige Indtægter og Udgifter, som antages at ville falde. Det vil imidlertid være det ærede Thing indlysende, at der ikke for saadanne Fabrikinstitutioner kan gives nogen aldeles udtømmende eller bindende Bevillingsform, thi der er altid en vis Mængde Udgifter og Indtægter, som afgjort maae blive calculatoriske, idet nemlig Spørgsmaalet om, hvor Meget der skal udgives f. Ex. til Anskaffelse af Materiale, til Arbeidskraft o. s. v., maa afhænge af, i hvilken Udstrækning det vil findes oekonomisk rigtigt at drive Fabrikkerne. Paa Grund heraf har Udvalget ikke kunnet finde det rigtigt at optage som detaillerede Poster de forskellige Enkeltheder, der findes i det meddeelte Forslag, men man har troet at burde drage dem sammen i samlede Summer, hvorved der er underforstaaet, at endeel af disse Summer, og navnlig de, der ere af den Bestaffenhed, som jeg nylig tillod mig at nævne, ere og maae erkjendes at være af calculatorisk Art. Naar det ikke bestomindre vil sees, at der er en ubetydelig Forskjel mellem de Summer, som ere opførte i Betænkningen, og de, Udvalget har foreslaaet Thinget at vedtage, ligger dette navnlig i, at man ved at gjenneemgaae Enkelthederne har fundet, at der er visse af de foreslaaede Udgifter — ikke af de calculatoriske, men af dem, der vare af en ikke calculatorisk Natur — som man ikke har fundet det rigtigt at gaae ind paa. Dette gjælder saaledes med Hensyn til Arubtværket om to Smaasummer. Den ene angaaer en Forhøielse af det hidtilværende Honorar til Værkets Bestyrer, hvorpaa Udvalget ikke har fundet tilstrækkelig Anledning til at gaae ind, og den anden Sum hidrører fra, at der af Værket skulde udredes ikke ubetydelige Beløb i Diæter til den saakaldte Arubtcommission, hvormed man ikke har troet at burde belaste Værket; man har meent, at denne Udgift burde udredes af den almindelige Conto, som Krigsministeren har til Raadighed, og Strøgningen af disse to Summer medfører en Forskjel af 600 Rd. Jeg veed ikke, om den ærede Formand har gjort opmærksom paa, at der er en Trykfeil i Afstemningslisten, idet der nem-